

**Директордың жанындағы отырыс
ХАТТАМА № 4**

«08» қазан 2022 жыл

Кеңеске жалпы қатысқандар саны – 25

Кітапханашы-2

Шағын орталық тәрбиешісі-1

Күн тәртібінде қаралатын мәселе:

1. «Күнделік» бірыңғай электрондық білім беру ортасындағы жұмыс туралы. ҰБДҚ әкімшілік деректер, толтыруы. Мектеп сайтының және әлеуметтік парақтарының жұмысы.
2. Білім беру мазмұнын жаңарту шеңберінің 1 сынып оқушыларын психологиялық педагогикалық сүйемелдеу.
3. 5,10 сынып оқушыларының бейімделуі
4. Оқушылардың дәрігерлік тексерістің қорытындысы және мейірбике кабинетінің жағдайы мен жарықтандырылуы.

Бірінші сұрақ бойынша оқу ісінің орынбасары С.Абдрахманова тыңдалды:

«Күнделік» бірыңғай электрондық білім беру ортасындағы жұмыс туралы.

Kundelik.kz жобасын іске асыру нәтижесінде мынадай жетістіктерге қол жеткізіледі:

Ата-аналар үшін:

- ата-анасының баланың оқу процесіне қатысуы;
- баланың жетістіктері туралы қашықтықтан хабардар ету арқылы ата-аналарға тиімді жағдай жасалуы;

Мұғалімдер мен мектеп әкімшілігі үшін:

- оқушылардың үлгерім журналдары мен күнделіктерін тұрақты электронды түрдегі жүргізуге көшу;
- білім беру ұйымында білім беру қызметін бақылаудың жаңа құралдарының пайда болуы.

Оқушылар үшін:

- оқушыларына сапалы білімге тең қол жеткізу;
- білім беру ресурстары мен технологияларына тең қол жеткізу;
- коммуникативті және кәсіби құзыреттілікті дамыту.

Білім алушыларға, ата-аналарға, мұғалімдерге қажетті қатысу, бағалау, үй тапсырмалары, күнтізбелік сабақ жоспарлары бойынша негізгі функционал тегін болып келеді.

Қағаздан электрондық форматқа көшу уақытты талап етеді. Мектеп құжаттарын жүргізу «Білім беру ұйымдары білім беру қызметінде пайдаланатын қатаң есептіліктегі құжаттардың нысанын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің міндетін атқарушының 2007 жылғы 23 қазандағы № 502 бұйрығымен реттеледі. Мектеп құжаттамасының қағаз тасымалдағышта қайталануын болдырмау үшін Министрлік жоғарыда аталған бұйрыққа өзгерістер енгізді. Бұйрыққа сәйкес білім беру ұйымы электрондық жүйеге қосылған жағдайда тек қана электрондық форматта толтырылады, оны қағаз нұсқасында толтыруға жол берілмейді. Бұл процесс бірден болмайды. Әртүрлі этаптардан өткеннен кейін, мектеп толық деңгейде Интернетпен қамтамасыз етілгеннен кейін ғана «қағазбастылық» жойылады.

ҰБДҚ әкімшілік деректер, толтыруы. Әр ай сайын, тоқсан сайын жүйелі түрде қаралып отырады. Мектеп сайтының және әлеуметтік парақтарының жұмысы. Мектеп сайтының қанағаттанарлық.

Әлеуметтік парақтарының жұмысы жүйелі түрде жүргізілуі. Мектепте өткен іс-шаралар, ашық сабақтар әлеуметтік парақтарда қойылады.

Екінші сұрақ бойынша Білім беру мазмұнын жаңарту шеңберінің 1 сынып оқушыларын психологиялық педагогикалық сүйемелдеу туралы анықтама берген сынып жетекшілер тыңдалды: 1 а сыныптың сынып жетекшісі А.Шоқыбаева: «Еліміздің болашағы-білімді ұрпақ қолында» деп елбасымыз айтқандай қазіргі заман мұғалімдерінің талабы оқушыларды жан- жақты дамыту болып келеді. 2022- 2023 оқу жылында 1 «А» сыныбына 5 оқушы келді. Біреуі

ұл. Төртеуі қыз. Қыркүйек айының басында оқушылардың оқу машығын тексеру барысында 5 оқушының ішінде 1 оқушы еркін оқи алатыны, 1 оқушы буындап оқитыны және 1 оқушы оқымайтыны анық болды. Математика пәнінен 3-де 1 ден 10 ға дейін тура және кері санап, пішіндерді ажырата алатыны белгілі болды. Сабақ барысында қызықты ойындар, түрлі суреттерді пайдалана отырып, оқушылардың оқу деңгейі көтеріле бастады. Сабақтар тартымды болу үшін оқушылар арасында топтық, жұппен жұмыстар жүргізіліп отырды. Көркем еңбек сабақтарында оқушылар тек қана сурет салып, қағазбен, ермексазбен жұмыс жасап қоймай жасаған жұмыстарын тіл дамыту мақсатында әңгімелеп, тақпақтар, өлеңдер айтып қорғап отырды. Ата-аналармен жұмыстар жасалып отырды.

Математика пәні бойынша бес оқушы да 1 ден 10-ға дейінгі сандарды еркін қосып, азайтып, салыстырып, пішіндерді таниды. Ауызша есептеу жұмысында 2 оқушы қиналмай жауап береді, ал 3 оқушы ойланып жауап береді. 11-ден 20-ға дейінгі сандарды қосып, азайтуда қиналады. Жалпы сыныпқа мінездеме берсем. Жылдың басынан сынып ішінде оқушылар арасында ешқандай қиыншылықтар болған жоқ. Сыныпта оқушылар бірінші күннен ақ бір-біріне түсінушілікпен қарады. Тек Төлеген Рахия жылдың басында сөздерді дұрыс айталмағандықтан сөйлеуге ұялатын, ал қазір еш қысылмай сөйлейді. Үнемі бірлесіп ойнап жүреді, бір – біріне көмектесуге әрдайым дайын тұрады.

Күтілетін нәтижелер:

- оқушыларға үнемі қосымша сабақтар өткізіліп, нормаға сай оқуына жеткізу;
- жазылым дағдысын дамыту;
- еркін санай алуға машықтандыру;
- сөйлеу дағдысын дамыту барысында қосымша жұмыстар жүргізу.

1 «Б» сынып жетекшісі Жақанова А.А Жаңа ғасырдағы мектеп алдындағы міндет – егеменді еліміздің жас ұрпағын жан - жақты дамыта отырып тәрбиелеу. Өйткені Қазақстанның бүгінгі мен ертеңі жас ұрпақтың еншісінде. Ал жас ұрпақты жан - жақты, терең білімді, интеллектуалдық деңгейін жоғары етіп қалыптастырудың бірден бір жолы – оқушыға білімді терең игертудің тиімді әдіс – тәсілдерін іздестіру, шығармашылыққа жетелеу. Бұл ретте мұғалімнің терең біліктілігі қажет. Қазіргі заманда 6 жасар балаларды мектепке оқытуға дайындау өзекті мәселелердің бірі болып табылады. Алты жасар баланың алғаш рет мектепке келуі — балаға да және оның ата - анасына да өте жауапкершілікті кезең болып саналады. Оқу әрекетіне еш ауыртпалықсыз әрі табысты кірісіп кету үшін баланың дені сау және жан - жақты даярланған болуы қажет. Осыған орай мен оқушылардың мектепке, оқу үрдісіне тез бейімделуін қатаң бақыладым.

Биылғы 2022 - 2023 оқу жылында 1 «Б» сыныбында 3 оқушы болды. Соның ішінде екеуі қыз бала, біреуі ұл бала. 3 оқушы осы мектептің даярлық тобында болған. Ата - аналармен өткізілген сынып жиналысында, мектеп ішілік жалпы жиналыста оқушының мектепке бейімделуі жайлы көп сөз қозғалған болатын. Сондықтан ата - аналармен де тығыз жұмыс жүргізілді. Оқудың алғашқы аптасында - ақ кейбір оқушылар өздерін әлі оқушы сезіне қоймады. Өздерін даярлық сыныптағыдай сезініп, іс - әрекеттер жасай бастады. Тек оқудың 5-6 апталарында жұмысқа қабілеттілік көрсеткіштері тұрақты бола бастайды және біртіндеп жоғарылайды. Оқумен байланысты барлық жүктемеге қатысты тұрақты бейімделу басталды. Оқу жүктемесіне ағзаның физиологиялық бейімделуі қиын кезең болғанымен, ол оқудың 5-6 апталарында аяқтала бастады.

«Мектеп күйзелісі» - бұл баланың мектепке баруымен байланысты психикалық күйінің бұзылуы сияқты жылау, мектепке барғым келмейді деген оқушылар тарапынан қылықтар болған емес.

Балалардың ішінен мектепке бейімделу ауыр, қиын болған балалар болған жоқ. Менің ойымша менің оқушыларымның бейімделудің ауыр болған жоқ. Әлеуметтік - психологиялық тез бейімделді.

Үшінші сұрақ бойынша 5, 10 сынып оқушыларының бейімделуі туралы сынып жетекшілер анықтама берді, мектеп психологы А.Шоқубасова тыңдалды: Балаларды мектепке бейімдеу ерекшеліктері.

Баланың мектепте оқу процесінде үш бетбұрыс бар: бұл бірінші сыныпқа қабылдау, бастауыш мектептен орта мектепке ауысу (5 сынып) және орта мектептен жоғары сыныпқа ауысу (10 сынып). Осы кезеңде бірінші сынып оқушыларының ата-аналарына не назар аудару керек?

Баланың мектепке бейімделу кезеңі 2-3 аптадан алты айға дейін созылуы мүмкін, бұл көптеген факторларға байланысты: баланың жеке ерекшеліктері, басқалармен қарым-қатынас сипаты, білім беру бағдарламасының күрделілік деңгейі және баланың мектеп өміріне дайындық деңгейі.

Ересектерге - аналарға, әкелерге, ата-әжелерге қолдау көрсету маңызды фактор болып табылады. Бұл процесте ересектер неғұрлым көп көмек көрсетсе, соғұрлым бала жаңа жағдайларға бейімделеді. Көбінесе ата-аналар баланы сабақтан гөрі сыныптастарымен қарым-қатынасқа көбірек уақыт бөлгені үшін айыптайды, достары оны жиі "бекер емес" деп атайды, серуендеуге көп уақыт кетеді. Алайда, жақсы есте осы кезеңде бірінші сынып оқушысы белсенді түрде байланыс орнатады, өз орнын іздейді балалар ортада оқиды ынтымақтасуға, басқа балалармен және қабылдауға көмек көрсетеді, мекен-жай. Оған осы қиын мәселеде көмектесіңіз! Оның мектептегі бүкіл кезеңі сіздің балаңыздың әлеуметтік рөлдерді бөлу кезінде қандай орынға ие болатынына байланысты. "Ашкөз" немесе "бәріне таныс" бейнесінен құтылу қаншалықты қиын екенін есіңізде сақтаңыз, жасөспірімде көптеген проблемалар пайда болады, өйткені бір кездері нәресте өзін дұрыс көрсете алмады. Бірінші сынып оқушыларының ата-аналарына баланың мектепке бейімделу кезеңіне арналған ұсыныстар (қандай мәселелерге назар аудару керек):

* Сіздің балаңыз мектеп оқушысы болғаннан кейін, ол өзіне көп уақыт бөледі. Сондықтан сіз оған сабырлы болуыңыз үшін, ең алдымен, баланың тәуелсіздігін дамытуыңыз керек. Бала қажет болған жағдайда үйде жалғыз қалуы керек. Оған қауіпсіздіктің негізгі қағидаларын сақтауға үйретіңіз.

* Балаға мектепте қажет өзін-өзі күту дағдылары: ол спорттық формада өзін-өзі киюге, портфель жинауға және т.б. баламен бірге күн сайын портфельге салу керек нәрсенің тізімін жасаңыз (суреттерді қолдануға болады). Алдымен осы тізім бойынша портфолио жинаңыз, бірақ біртіндеп балаға портфолио жинау міндетін беріңіз.

* Балада жұмыс орнын ұйымдастыру, жұмысты уақтылы бастау, оқу жұмысы барысында жұмыс орнындағы тәртіпті сақтау білігі қалыптастырылуы тиіс.

* Егер мектепке дейін баланың бейтаныс адамдармен - ересектермен де, балалармен де тәжірибесі әртүрлі болса жақсы. Егер жоқ болса, балаға жаңа байланыстар орнатуға мүмкіндік беріңіз. Бұл емханада, ойын алаңында, дүкенде болуы мүмкін.

* Кейбір балалар балалар мен ересектер көп болған кезде жоғалады. Ретінде жаттығулар уақыт берите ұлды немесе қызды үлкен увеселительное іс-шара.

* Баланы мектепте өз жұмысының теріс бағаларына тап болуы мүмкін нәрсеге дайындаңыз. Оны сынға алған кезде жоғалмауға үйретіңіз немесе - балалар нұсқасы - мазақ етіңіз. Үйде тәжірибе мен мақтау мен сөгіс болу маңызды. Оны сынға ала отырып, сіз оның жеке басын емес, белгілі бір әрекетті бағалайсыз ("сіз жаман ұлсыз, жаман қыз!" менің "Менің көңіл-күйі түсіп кетті (а) сенікі поступком, өйткені.... (және оның мінез-құлқына сізді не ренжіткенін сипаттаңыз)"). Жақсы, егер жеткілікті тұрақты оң өзін-өзі бағалау дамыған болса. Содан кейін бала мұғалімнің ескертуіне немесе тым жоғары емес бағасына ренжімейді, бірақ бір нәрсені өзгертуге тырысады.

* Бала үшін өз қажеттіліктерін сөзбен жеткізе білу маңызды. Үйде айналадағы адамдар оны жарты сөзбен немесе бет-әлпетімен түсінеді. Мұғалімнен немесе сыныптастардан бірдей күтуге болмайды. Баладан өз тілектері туралы сөзбен айтуды сұраңыз, мүмкін болса, бейтаныс ересек адамнан немесе баладан көмек сұрау керек болған жағдайларды ұйымдастырыңыз.

* Мектепте бала құрдастарымен салыстыру жағдайында жиі кездеседі. Сонымен, оны бәсекелестік сәт, балалар бәсекелестігі кіретін ойындарда байқау керек. Ол басқалардың жетістіктеріне, сәтсіздіктеріне қалай жауап береді?

* Баланы өз бетінше жұмыс істеуге дағдыландыруға тырысыңыз, ересек адамның үнемі назарын және қолдауын қажет етпеңіз. Өйткені, сабақта мұғалім шешуі аудару әрбір бірдей назар аударыңыз. Біртіндеп жұмыстағы әр қадам үшін баланы мадақтауды тоқтатыңыз-дайын нәтиже үшін мадақтаңыз.

* Кез-келген істі орындау кезінде ортасында тоқтауға жол бермеңіз. Баланы кез - келген тапсырманы басынан аяғына дейін орындауға бірден бағыттау керек-бөлмені тазалау, ата-аналарға көмектесу, тапсырманы орындау және т. б.

* Үй тапсырмасын орындау кезінде баланы тыныш отыруға және белгілі бір уақыт жұмыс істеуге үйретіңіз. Мүмкіндігінше, үстелдегі тыныш жұмысты ашық ойындармен ауыстыра отырып, күнделікті өмірге көптеген сабақтарды қосыңыз. Бұл әсіресе қозғыш, қозғалмалы бала үшін өте

маңызды. Бірте-бірте ол айқайлап, белгілі бір "шулы" уақытта жүгіруге дағдыланады. Сонда ол мектепте өзгерісті күтуге қабілетті болады.

Сәтті бейімделудің белгілері қандай?

1. Баланың оқу процесіне қанағаттануы. Ол мектепте ұнайды, ол сенімсіздік пен қорқыныш сезінбейді.

2. Бала бағдарламамен қаншалықты оңай күреседі. Егер бағдарлама дәстүрлі болса және бала оқу қиын болса, оны қиын сәтте қолдау керек, сабырлылық үшін тым көп сынға ұшырамау керек, сонымен қатар басқа балалармен салыстыруға болмайды. Барлық балалар әртүрлі.

3. Егер бағдарлама күрделі болса, балаға мұндай жүктеме шамадан тыс екенін мұқият қадағалаңыз. Мұны уақытында түзеткен дұрыс, әйтпесе денсаулық проблемалары басталады. Мүмкін, басқа сыныпта, жүктеме аз болса, бала өзін жайлы сезінеді ме?

4. Өте маңызды алғашқы кезде кіргізуге оқушының сенімділік табысқа емес, мүмкіндік беретін оған ұшырауы унынию ("менде ештеңе шықпайды!"), әйтпесе сіз апатиямен ұзақ уақыт күресесіз.

5. Сәтті бейімделудің белгісі-бұл оқу тапсырмаларын орындау кезінде баланың Тәуелсіздік дәрежесі, тапсырманы өзіңіз орындауға тырысқаннан кейін ғана ересек адамның көмегіне жүгінуге дайын болу. Көбінесе ата-аналар балаға тым қатты "көмектеседі", бұл кейде керісінше әсер етеді. Оқушы бірлескен сабақ дайындауға үйренеді және оны жалғыз жасағысы келмейді. Мұнда сіздің көмегіңіздің шекарасын дереу белгілеп, оларды біртіндеп азайту керек.

6. Баланың мектеп ортасында толығымен игерілгендігінің маңызды белгісі-оның сыныптастарымен және мұғаліммен тұлғааралық қатынастарға қанағаттануы.

Бесінші сынып оқушыларының бейімделуінің ерекшелігі неде?

5-сынып оқушысы үшін ең қиыны-бір, таныс мұғалімнен бірнеше пәнмен өзара әрекеттесуге көшу. Әдеттегі стереотиптер, баланың өзін - өзі бағалауы бұзылады-енді оны бір мұғалім емес, бірнеше адам бағалайды. Бұл кезеңдегі ата - аналардың міндеті-сіздің сыныпта жұмыс істейтін барлық мұғалімдермен танысу, осы жастағы балаларда оқу және оқудан тыс іс-әрекетте қиындықтар тудыруы мүмкін мәселелерді түсінуге тырысу. Осы кезеңде неғұрлым көп ақпарат алсаңыз, балаңызға көмектесу оңайырақ болады.

Бастауыш сыныптан орта мектепке ауысудың қандай "артықшылықтары" бар? Психологиялық тұрғыдан баланың жеке басының дамуына не береді? Ең алдымен, балалар өздерінің күшті және әлсіз жақтарын біледі, әртүрлі адамдардың көзімен қарауға үйренеді, жағдайға және қарым-қатынас жасайтын адамға байланысты мінез-құлқын икемді түрде қалпына келтіреді.

Сонымен бірге, осы кезеңнің басты қауіптілігі-оқытудың жеке мағынасының өзгеру факторы, оқу іс-әрекетіне деген қызығушылықтың біртіндеп төмендеуі. Көптеген ата-аналар баланың үйренгісі келмейтініне, "үштікке" "оралғанына" шағымданады және оған ештеңе алаңдамайды. Қызықты, тіпті қалай! Бірақ-шынымен, оқу емес. Жасөспірім, ең алдымен, байланыстардың қарқынды кеңеюімен, әлеуметтік тұрғыдан өзінің "Мен" болуымен байланысты, балалар сынып пен мектеп табалдырығынан тыс айналадағы шындықты игереді. Сондықтан ата - аналардың міндеті-осы күрделі мәселеде көмектесу. Балаңыздың достарымен көбірек танысу, оларды үйге шақыру, жасөспірімдердің хоббиі мен құндылықтарына қызығушылық таныту жақсы болар еді. Бұл жаста сыныптарда әдетте қызығушылықтары бойынша жеке топтар құрылады. Сіздің балаңыз олардың қайсысына жетеді? Неліктен?

Әрине, баланы бақылау керек, әсіресе орта мектепте алғашқы 1-2 айда. Бірақ бәрібір "жақсы оқушы" және "жақсы адам" ұғымдарын араластырмаңыз, жасөспірімнің жеке жетістіктерін тек оқудағы жетістіктерімен бағаламаңыз. Егер баланың академиялық үлгерімі қиын болса және оны әдеттегі деңгейде ұстау қиын болса, оған осы кезеңде өзін басқа нәрседе көрсетуге мүмкіндік беруге тырысыңыз. Ол достарының алдында мақтана алатын нәрсе. Оқу проблемаларына қатты көңіл бөлу, "шешімдермен" байланысты жанжалдарды тудыру, көп жағдайда жасөспірімді иеліктен шығаруға әкеледі және сіздің қарым-қатынасыңызды нашарлатады.

10-11 жастағы балалардың тағы бір ерекшелігі-олардың тәуелсіздік деңгейінің жоғарылауы. Бір жағынан, бұл өте жақсы, өйткені бала көп нәрсені жасайды және сіздің көмегіңізге, әсіресе үй шаруашылығына мұқтаж емес. Бірақ дәл осы өзіне деген сенімділік балаларға кейде өмірге және денсаулыққа қауіпті эксперименттерге баруға мүмкіндік береді. Бұл жаста көптеген балалар темекі шегуге тырысады, компьютерлік ойындарға көп уақыт жұмсайды. Дәл осы кезеңде (және бастауыш мектептен орта мектепке көшу өте қолайлы!) жасөспірімнің бос уақытын "ақымақтыққа" және

мақсатсыз ойын-сауыққа уақыт қалмауы үшін жоспарлау жақсы болар еді. Баланың қандай үйірмелерге (немесе) барғысы келетінін, достарының қайсысы оған серіктес бола алатындығын бірге ойлауға тырысыңыз.

Төртінші сұрақ бойынша А.Ибраева тыңдалды. Әр балаға балабақшаға немесе мектепке барарда тіркелген емханасында 026/у-3 формалы анықтама ресімделеді (басқаша айтқанда «Баланың денсаулық паспорты»). Балабақша немесе мектептің медициналық қызметкері жүйелі түрде осы кітапшаны жүргізіп, толтырады. Басқа ұйымға ауысқанда баланың денсаулық паспорты жеке іспен бірге беріледі. 17 жастан кейін кез келген орта, жоғары, орта-арнайы оқу орнына түскенде немесе жұмысқа тұратын кезде, сондай-ақ диспансеризациядан өткенде 086 формалы анықтама беріледі. Бұл адамның осы мамандық бойынша жұмыс істеуге немесе аталмыш оқу орнында оқуға жарамдылығы туралы дәрігер мамандардың қорытындысы.

086 формалы анықтаманы алғанда міндетті түрде терапевт, хирург, невропатолог, отоларинголог, гинеколог және басқа мамандардан тексеруден, рентгенологиялық тексеруден, сондай-ақ зертханалық зерттеулердің мәліметтерін ұсынуы және сақтандыру екепелерін ұсынуы тиіс.

082 формалы медициналық анықтама — бұл шетелге шығушының анықтамасы. Шетелге жол тартқан адамның шетелге сапарды жүзеге асыруы үшін медициналық қарама-қарсылықтары жоқтығының дәлелі.

083/у формалы медициналық анықтама көлікті басқару куәлігін алуда беріледі. Сондай-ақ тар шеңберлі мамандандыру дәрігерлерін және нарколог пен психиатрдан тексерістен өту керек.

ШЕШІМ:

1.«Күнделік», ҰБДҚ әкімшілік деректер, толтыруы, мектеп сайтының және әлеуметтік парақтарының жұмыстары әр ай сайын бақылауға алынсын.

2.Білім беру мазмұнын жаңарту шеңберінің 1 сынып оқушыларын психологиялық педагогикалық сүйемелдеуі қанағаттанарлық деп саналсын.

3.5,10 сынып оқушыларының бейімделуі қанағаттанарлық деп саналсын

4.Оқушылардың дәрігерлік тексерістің қорытындысы және мейірбике кабинетінің жағдайы мен жарықтандырылуы орташа деңгейде саналсын.

Төрайымы: А.Аксеитова

Хатшы: Н.Молдагайсина